

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren
26. marts 2015

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 262 (Alm. del) af 26. februar 2015 stillet efter ønske fra Joachim B. Olsen (LA)

Spørgsmål

Ministeren bedes beregne effekten på uligheden (målt ved Gini-koefficienten) af faldet i det offentlige forbrug i 2012 og 2013 opgjort i det seneste nationalregnskab ud fra output-metoden.

Svar

Ifølge Danmarks Statistik var realvæksten i det offentlige forbrug ca. 2 mia. kr. i 2012 og ca. 0,5 mia. kr. i 2013 (2012-priser), når der tages udgangspunkt i den hidtidige anvendte, såkaldte input-metode, *jf. tabel 1*. Med denne metode opgøres størrelsen af og væksten i det offentlige forbrug ud fra de faktiske ressourcer – målt i kr. og korrigeret for pris- og lønudviklingen – som anvendes til offentligt forbrug. Input-metoden er fortsat den relevante opgørelse i forbindelse med den finanspolitiske planlægning.

Tabel 1		
fordelingsvirkninger af ændringer i offentligt forbrug (set i forhold til en situation med nulvækst)		
2012-priser	2012	2013
Input-metode		
Offentlig forbrugsvækst, mia. kr.	2,0	0,5
Ændring i Gini-koefficient, pct.-point	-0,06	-0,02
Output-metode		
Offentlig forbrugsvækst, mia. kr.	-0,9	-2,4
Ændring i Gini-koefficient, pct.-point	0,03	0,08

Kilde: Danmarks Statistik samt egne beregninger på 33 pct. stikprøve af den danske befolkning.

I forbindelse med hovedrevisionen af nationalregnskabet i september 2014 har Danmarks Statistik (som følge af ændringer i forskriften for de europæiske landes nationalregnskaber – ESA) implementeret en ny såkaldt output-metode til beregning af det offentlige forbrug i faste priser i nationalregnskabet for perioden 2008 og frem. Ifølge output-metoden var realvæksten i det offentlige forbrug -0,9 mia. kr. i 2012 og -2,4 mia. kr. i 2013.

Den principielle hensigt med output-metoden er at opgøre størrelsen af og væksten i den offentlige produktion ud fra mængden af goder, som det offentlige producerer – og ikke ud fra de ressourcer, der faktisk anvendes til denne produktion (som er udgangspunktet for input-metoden).

Det er imidlertid langt vanskeligere at måle ”mængden” af den offentlige produktion end at opgøre de anvendte ressourcer til det offentlige forbrug.

Ifølge Danmarks Statistik skal man set over en kortere årrække være ”yderst påpasselig med at anvende input- og output-metodens resultater til at konkludere vedrørende produktivitetsudviklingen”. Endvidere bemærker Danmarks Statistik om den nye output-baserede metode, at ”endeligt er det også værd igen at bemærke fraværet af eksplicit kvalitetskorrektur og den dermed indbyggede usikkerhed angående kvalitetsudviklingen og dermed den reelle udvikling i produktiviteten”.

Man skal derfor være yderst varsom med at tolke på output-metoden, da den ikke tager højde for kvalitetsændringer og i nogle tilfælde vil føre til kontraintuitive resultater. Fx vil lavere klassekvotienter i form af færre elever per skolelærer (lavere elevtimer per lærer) ifølge output-metoden blive opgjort som et fald i produktiviteten.

Fordelingsvirkninger tager typisk udgangspunkt i familiers disponible indkomster, dvs. indkomsten efter skat. Det offentlige forbrug påvirker ikke husholdningernes disponible indkomster direkte, men en forøgelse af værdien af den offentlige service øger befolkningens såkaldte udvidede forbrugsmuligheder. Indregning af værdien af det offentlige forbrug i husholdningernes forbrugsmuligheder skal ses i sammenhæng med, at omfanget af offentlig service har betydning for værdien af den disponible indkomst. Fx indebærer et gratis sundhedsvæsen, at det ikke er nødvendigt at afholde udgifter til private sundhedsforsikringer.

Derfor indregnes fordelingsvirkningerne af ændringer i offentlig service ofte som en ækvivalent ændring i forbrugsmulighederne. De beregnede fordelingsvirkninger af offentligt forbrug er generelt forbundet med større usikkerhed end fordelingsvirkningerne af fx ændrede indkomstoverførsler.

Der er beregningsteknisk lagt til grund, at de betragtede ændringer i det offentlige forbrug har en fordelingsvirkning svarende til fordelingen af det offentlige forbrug i 2012, herunder den individualiserbare del inden for områderne daginstitutioner, uddannelse, voksen- og efteruddannelse, hospital, sygesikring, plejehjem og hjemmepleje. Den del af det offentlige forbrug, der ikke kan henføres til enkeltpersoner, herunder kollektivt offentligt forbrug, fordeles ligeligt på hele befolkningen.

På den baggrund vurderes den forudsatte vækst i det offentlige forbrug, opgjort efter input-metoden, isoleret set at mindske indkomstforskellene med henholdsvis ca. 0,06 pct.-point i 2012 og ca. 0,02 pct.-point i 2013 målt ved Gini-koefficienten, *jf. tabel 1*. Opgøres væksten i det offentlige forbrug efter output-metoden, modsva-

rer det isoleret set en forøgelse af indkomstforskellene med henholdsvis ca. 0,03 pct.-point i 2012 og ca. 0,08 pct.-point i 2013 målt ved Gini-koefficienten.

De således beregnede fordelingsvirkninger skal ses i forhold til et hypotetisk forløb med nulvækst i det offentlige forbrug i de to betragtede år.

Med venlig hilsen

Bjarne Corydon